

Inspektionsrapport
från Skolverket
2007:44

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Strandskolan □ □
i Kungälv

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Strandskolan
Västra Strandgatan 2
442 30 Kungälv

2007-02-19
1 (2)
Dnr 54-2006:1973

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Strandskolan i Kungälv

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Strandskolan i Kungälv kommun. Besök gjordes i skolan den 5 och 6 september, 2006.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar endast områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete, då inga brister i verksamheten har konstaterats.

Skolverket avser att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Inspektörerna bedömer att Strandskolan är en väl fungerande skola som ger kunskaper och färdigheter som svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla. Eleverna trivs och tillsammans med personalen värnar de om att skapa en god fysisk och trygg miljö. De flesta av skolans elever når efter avslutade studier goda kunskapsresultat. De elever som riskerar att inte nå målen får särskilt stöd.

Skolan svarar även i övrigt mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Skolverket bedömer att Strandskolan alltså uppfyller kraven för godkännande för den fristående grundskolan och har därmed fortsatt rätt till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Skolverket bedömer att följande område är i behov av förbättringsinsatser.

- Elevernas kännedom om målen för utbildningen.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Agneta Wennberg
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Hans Larson samt undervisningsråden Erik Bergeå och Claes-Göran Aggebo deltagit

Bilaga
Rapport

Kopia till
Kungälv kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Strandskolan F-9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	3
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Strandskolan den 5 och 6 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets tredje inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet. Den senaste inspektionen av skolan gjordes 1999, beslut den 28 oktober 1999 (Dnr 99:2795). I Skolverkets beslut konstaterade Skolverket att skolan alltså uppfyllde villkoren för godkännande och att skolan hade fortsatt rätt till bidrag till elevernas hemkommuner för förskoleklassen och grundskolan.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, specialpedagogen, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också förskoleklassen och lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Strandskolan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Kungälv kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen tillämpar sin tillsyns rätt genom regelbundna möten mellan tjänstemän vid kommunens skolförvaltning och genom årliga besök. Vid senaste besöket redovisade skolan bland annat hur Strandskolan arbetar med elevinflytande, föräldrasamverkan, elevernas kunskapsutveckling samt personalens kompetens.

Beskrivning av skolan

Strandskolan	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	42
Skolbarnsomsorg	92
Förskoleklass	18
Grundskola	189

Skolverket godkände Strandskolan i Kungälv kommun som en fristående grundskola för årskurserna 1–9 genom beslut (dnr 1999: 0976) den 3 april 2000. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Strandskolan har även godkännande som enskild huvudman att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan.

Skolan bedriver även förskola och skolbarnsomsorg i samma fastighet. Denna del av verksamheten ingår inte i Skolverkets inspektion.

Strandskolan är en skola med allmän inriktning som har Montessoripedagogiken som profil.

Huvudman för skolan är Montessoriföreningen i Kungälv Ideell förening med organisationsnummer 853300-7004 och utgör ett föräldrakooperativ. Styrelsen består av sju ledamöter och rektorn sitter som adjungerad i styrelsen.

Verksamheten vid Strandskolan startade läsåret 1993/94 och omfattar årskurserna 1–9.

De flesta eleverna är folkbokförda i Kungälv kommun, men skolan har även några elever från Göteborgs och Stenungsunds kommun.

Skolan är belägen vid stranden av Nordre Älv, relativt centralt i Kungälv. Lokaler, som hyrs av en privat fastighetsägare, har efterhand anpassats och byggts ut allteftersom elevantalet ökat. Styrelsen för skolan arbetar sedan en tid för att få lokaler som i större utsträckning är anpassade till skolans behov.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Strandskolan och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att Strandskolan är en väl fungerande skola. Den ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla. Eleverna trivs och tillsammans med personalen värnar de om att skapa en god fysisk och trygg miljö. De flesta av skolans elever når efter avslutade studier goda kunskapsresultat. De elever som riskerar att inte nå målen får särskilt stöd.

Skolan svarar även i övrigt mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande område:

- Elevernas kännedom om målen för utbildningen.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

För att bedöma måluppfyllelsen och elevernas kunskapsutveckling används bland annat nationella ämnesproven i årskurs fem och nationella ämnesprov i årskurs 9. I skolans senaste kvalitetsredovisning redovisas resultaten av de nationella ämnesproven som genomfördes vårterminen 2006. Där framgår att nästan alla elever i årskurs 9 klarade ämnesproven i svenska och matematik och samtliga elever klarade ämnesprovet i engelska. Resultatet av de nationella ämnesproven i årskurs 5 visade att alla elever nådde målen i svenska vårterminen 2006. I matematik var det dock 15 procent som inte nådde målen. För de elever som inte uppnått målen finns åtgärdsprogram.

Våren 2005 var 96 procent av skolans 24 elever i årskurs 9 behöriga till att komma in på nationella program i gymnasieskolan¹. För de kommunala skolorna i kommunen respektive samtliga huvudmän i riket är motsvarande andel 89 procent. De satta betygen har en relativt god överensstämmelse med resultaten på de nationella ämnesproven.

¹ För att vara behörig till ett nationellt program i gymnasieskolan måste eleven ha genomfört sista årskursen i grundskolan eller motsvarande och ha minst godkända betyg i ämnena svenska/svenska som andra språk, matematik och engelska.

Skolans mål med arbetet med normer och värden är att ”skapa en god miljö på skolan där respekt för andra människor genomsyrare verksamheten”. Intrycket vid inspektionsbesöket är att eleverna vid skolan är trygga och att den psykosociala miljön vid skolan är mycket god. Det bekräftas också av resultatet av de enkäter som skolan kontinuerligt genomför och som vänder sig till både elever, föräldrar och personal.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan svarar mot de allmänna mål och värdegrund som gäller för utbildningen. Inspektörerna bedömer att skolan följer 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) med tillhörande kursplaner

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

På olika sätt engageras elever och föräldrar i skolans yttre och inre arbetsmiljö. Som tidigare nämnts följer skolan också upp elevernas trivsel och trygghet, bland annat genom regelbundna enkäter och genom samtal med eleverna. Skolan arbetar förebyggande mot kränkande behandling, bland annat genom att eleverna aktivt deltar i trivselsråd där de diskuterar hur skolan ska arbeta för att undvika konflikter. Trivselsrådet arbetar även i övrigt med och förbättra skolans miljö. I klasserna förekommer också regelbundet värderingsövningar och så kallade kompisamtal. Vid skolan finns även en stödgrupp av vuxna som har till uppgift att motverka kränkande behandling.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är bland annat att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Varje skola är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. Vid inspektionstillfället hade skolan ett handlingsprogram mot kränkande behandling i enlighet med de gamla bestämmelserna i läroplanen (Lpo 94). Inspektörerna bedömer att dess utformning till stora delar överensstämmer med vad en likabehandlingsplan syftar till. Skolverket vill dock uppmärksamma skolan om att från den 15 oktober 2006 skall elever vara delaktigt i framtagandet av likabehandlingsplanen.

Förutom att eleverna deltar i elevråd, klassråd och andra råd engageras eleverna i planering och utvärdering av skolarbetet efter ålder och mognad. De äldre

eleverna har bland annat varit delaktiga i planeringen av ändrade undervisningsformer. De har också deltagit i kommunens ungdomsfullmäktige.

Enligt intentionerna i läroplanen skall elevernas möjlighet till inflytande utvecklas så att eleverna i högre grad, och efter ålder och mognad, får inflytande över sitt lärande. För att kunna få reellt inflytande och ta ett ansvar för sitt lärande i en målstyrd skola måste eleverna känna till vilka målen för utbildningen är. Vid inspektörernas samtal med eleverna framkommer dock att de inte är medvetna om målen för utbildningen. Elevernas möjlighet till inflytande över sitt lärande blir därmed begränsat och inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra arbetet med att tydliggöra målen för eleverna.

Föräldrarnas har stor delaktighet i skolans arbete. Skolan drivs av ett föräldra-kooperativ och många föräldrar är engagerade i olika arbetsgrupper för skolan. Det finns enligt vad inspektörerna uppfattat en förväntan från huvudmannens sida att föräldrar skall engagera sig i de olika arbetsgrupperna som bland annat utför vissa arbetsuppgifter som städning m.m. I det sammanhanget vill Skolverket påpeka att det finns krav på en fristående skola att vara öppen för alla. Det innebär bland annat att det inte får förekomma att föräldrar eller elever måste bidra till skolans verksamhet med pengar eller arbete som motsvarar pengar. Inspektörerna vill därför betona att föräldrarnas arbetsinsats måste ske på frivillig basis och att inga avgifter eller liknande får drabba de familjer som inte vill eller har möjlighet att engagera sig i arbetsgrupper.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

Undervisningen i förskoleklassen bedrivs i en grupp för sig. I förskoleklassens verksamhet fyller leken en viktig funktion för barnens lärande och utveckling. Eleverna får också lära sig att sitta i en samling, lyssna och samtala med varandra och läraren.

Skolans lärare och elever är organiserad i olika arbetslag. Vid besök i de olika klasserna och grupperna ser inspektörerna att undervisningen genomförs på ett varierat sätt även om graden av flexibilitet i undervisningen tycks variera mellan olika grupper. Elever och lärare redovisar att flera olika temaarbeten genomförs under läsåret och som bland annat innebär undersökande arbetssätt och att eleverna arbetar såväl självständigt som i grupp. Både personalen och styrelsen framhåller att utformningen och tillgången på lokalerna till viss del utgör ett hinder för att skolan skall kunna utveckla en mer ämnesövergripande undervisning. Inspektörernas bedömning är att arbetssätt och arbetsformer i undervisningen i huvudsak överensstämmer med den kunskapssyn som uttrycks i Lpo 94.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Eleverna har egna veckoplaneringar som utgångspunkt för vad de skall arbeta med under veckan. Individuella utvecklingsplaner, IUP, upprättas för alla elever i samband med utvecklingssamtalen.

Enligt rektorn och specialpedagogen finns många elever som är i behov av särskilt stöd. Detta stöd ges huvudsakligen inom klassens ram. Skolans specialpedagog gör tillsammans med rektorn och lärare en inventering och uppföljning av elever som kan vara i behov av stöd. Åtgärdsprogram upprättas för alla elever som riskerar att inte nå målen. Skolan arbetar med att använda sina perso-

naresurser på ett flexibelt sätt för att möta elever som är i behov av stöd i skolarbetet. I de fall där det krävs en närmare utredning av elevens svårigheter anlitar skolan utomstående expertis. Rektorns bedömning är att de elever som är i behov av stöd också får det. Inspektörerna bedömer att skolan har goda rutiner för att se till att de elever som riskerar att inte nå målen får adekvat stöd.

Utvärdering av lärandet

Elevernas utveckling och lärande följs upp genom olika loggböcker och annan skriftlig dokumentation. Lärare och elever använder veckobrev som verktyg för egen reflektion över vad man gjort under veckan och som information till föräldrarna. Som framgår av tidigare avsnitt är elevernas medvetenhet om målen för utbildningen liten och uppföljningen av lärandet är därför inte alltid kopplad till målen för utbildningen, utan mer kopplad till hur väl eleven genomfört sina arbetsuppgifter.

Strandskolan är en relativt liten skola vilket har inneburit att betygssättande lärare inte alltid har möjlighet till ämnesvisa diskussioner kring bedömning och betygssättning. Skolan har därför påbörjat ett arbete för att åstadkomma en mer likvärdig och rättvis betygssättning. Bland annat har man startat nätverk med andra skolor. Skolan skall också förbättra informationen till föräldrarna kring bedömning och betygssättning.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

I sin senaste kvalitetsredovisning har skolan formulerat mål under rubrikerna *Normer och värden, Kunskaper och lärande, Ansvar och inflytande, Skola och hem, Övergång och samverkan, Bedömning och betyg samt Jämställdhet*. Som grund för bedömning av måluppfyllelse använder skolan bland annat enkäter som vänder sig till personal, elever och föräldrar. Dessa enkäter analyseras och diskuteras. Rektorn är den som upprättat kvalitetsredovisningen. Förutom att personal, föräldrar och elever genom enkäter bidragit till kvalitetsredovisningen har de också informerats om den. Kvalitetsredovisningen har behandlats i skolans styrelse. Inspektörerna bedömer att skolan har ett fungerande system för kvalitetssäkring där verksamheten följs upp, analyseras och att kvalitetsredovisningen uppfyller förordningens krav.

Skolledning och intern kommunikation

Huvudman för Strandskolan är Montessoriföreningen i Kungälv och som är en ideell förening. Föreningens medlemmar utgörs av familjer med barn i Strandskolan samt stödmedlemmar. Samtliga styrelseledamöter är föräldrar till barn i huvudmannens förskola, förskoleklassen eller grundskolan. Rektorn och lärare kan adjungeras till styrelsen.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för skolans ekonomiska förvaltning och för att ange riktlinjer för verksamhetens innehåll och utveckling. Rektorn, som är direkt underställd styrelsen, har ansvaret för pedagogisk ledning, personalledning, ekonomi och administration. Rektorns och lärares uppfattning är att samverkan med styrelsen är mycket god och att ansvarsfördelningen mellan styrelse, rektorn och skolans personal är tydlig.

Rektorn är utbildad grundskollärare. Vid intervjuer med elever, lärare och föräldrar framkommer att rektorn är väl förtrogen med verksamheten, att han verkar för skolans utveckling bland annat genom att uppmuntra de initiativ till

utvecklingsarbete som lärare tar och han har elevernas, föräldrarnas, personalens samt styrelsens förtroende.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan har ett fungerande system för kvalitetssäkring för att skolan skall kunna ge kunskaper och färdigheter motsvarande de som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Den upprättade kvalitetsredovisningen motsvarar förordningens krav och att skolan har en väl fungerande styrelse och ledning. Skolan bör dock förbättra elevernas medvetenhet om målen för utbildningen för att därigenom öka elevernas möjlighet till inflytande.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Av skolan senaste årsredovisning avseende räkenskapsåret 2005 framgår att skolans ekonomi är stabil. Flera elever står i kö för att kunna börja vid Strandskolan vilket innebär att elevunderlaget är stabilt framöver.

Strandskolan står öppen för alla barn. Vid intagning till förskoleklass och skola tillämpas förtur för barn från föreningens förskola samt syskonförtur. Övriga platser står öppna för alla barn och tas in efter anmälningsdatum.

Utbildningen är avgiftsfri, enligt vad som framkommer vid intervjuer med styrelsen, rektorn och föräldrarna.

Vid skolan anordnas språkval i årskurs 6 i språken tyska och franska.

All personal som anställdes efter den 1 januari 2001 har enligt rektorn uppvisat föreskrivna registerutdrag ur belastningsregistret. Antal lärare per 100 elever 2005/2006 var 8,7 enligt Skolverkets nationella jämförelsetal vilket var högre än motsvarande siffra i kommunen och högre än genomsnittet i riket. Enligt skolans kvalitetsredovisning är lärartätheten 10,1 lärare per 100 elever. De flesta av skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Skolans personal får regelbundet olika möjligheter till kompetensutveckling.

Skolan har tillgång till skolsköterska och skolläkare. Eleverna får skolhälsovård som minst motsvarar den som ges åt eleverna inom motsvarande skolförhållanden i kommunen.

Både skolans styrelse och skolans personal har en stark önskan om att samla undervisningen i gemensamma lokaler. Lokalsituationen har skolan kunnat lösa genom annexbyggnader och genom att hyra lokaler för övningsämnen på andra håll i kommunen. De lokaler som Strandskolan består av är dock ändamålsenliga och fria från klotter och nedskräpning. Tillgången till moderna läromedel

och utrustning är god. Elevtoaletter och andra gemensamhetsutrymmen är välhållna.

Sammanfattning

Inspektörernas bedömer att skolans rutiner och organisation säkerställer att eleverna får den utbildning de har rätt till. Verksamheten vid Strandskolan har goda förutsättningar i fråga om tillgång till utbildade lärare och modern undervisningsmateriel. Skolan har ett stabilt elevunderlag och en ekonomi i balans.

Datum	Ort
2007-02-19	Göteborg

Agneta Wennberg

Erik Bergeå